

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 128732

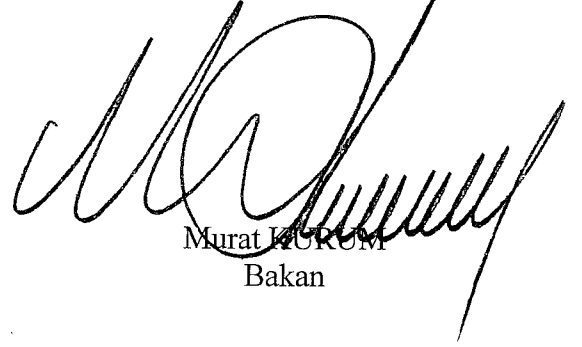
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Haziran 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (1 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (72 Adet, 161 Sayfa)

7/29530

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ KENANOĞLU'NUN
TBMM 7/29530 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

Erzurum'un Narman ilçesi sınırları içinde yer alan, içerdiği jeolojik oluşumlar ve kendine has ekosistemi nedeniyle bir dünya mirası olan Narman Kanyonu tehdit altındadır.

Narman Kanyonu UNESCO Türkiye' Milli Komitesi tarafından da ülkemizde Jeopark adayı olarak kabul edilen 15 aday alandan biridir.

Bu alan, özellikle karasal çökeller açısından bir jeoloji laboratuvarı ve eşsiz bir doğal anıt niteliğinde olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü tarafından da korunması gereken alan statüsüne alınmıştır.

Bu kapsamda 3 Aralık 2019'da Resmi Gazete'de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün yayınladığı Bakanlık Oluru ile 'nitelikli doğa koruma alanı'na ait sınırlar yeniden belirlenerek yayınlanmıştır.

Ancak son zamanlarda Dipsiz Göl ve Salda Göl'ünde yapılan tahribatın bir benzeri Narman Kanyonu'nda da yaşanmaktadır. Narman Belediyesi inşaat yapılacak onca yer dururken alanın önemli sekiz vadisinden biri ve en önemlisi olan Göndere Vadisi'nin girişine iki katlı bir bina yapmaya başlamıştır.

Dünyada ender görülen, bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkansız nitelikteki doğal varlıkların koruma alanlarının içerisinde, beton, asfalt gibi malzemelerin kullanılmaması gerekirken, betonarme bir binanın yapılmasının kabul edilemez.

Narman Kanyonu, içerdiği doğal varlık niteliğindeki jeositlerle dünya ölçeğinde jeopark olabilecek niteliklere haizdir. Yapılan çok sayıdaki bilimsel çalışmalar bunu açıkça ortaya koymaktadır.

Ancak yapılan bilimsel ve teknik çalışmalar görmezden gelinerek, böyle bir noktaya yapılacak beton bir bina, hem muhteşem bir peyzaja sahip vadinin görünümüne büyük bir zarar verecek, hem de kanyonun UNESCO dünya doğal miras alanı içerisinde alınmasına da engel olacaktır. Yaklaşık 2.5-3 milyon yıllık bir jeolojik geçmişi olan Narman Kanyonu'na hançer vurularak doğa tahribatında geri dönüşü olmayan bir yola girilmektedir.

UNESCO kriterlerine göre bir jeoparkta olması gereken özellikleri taşıyan Narman Kanyonu, ne yazık ki Göndere Vadisi içinde yapılmaya başlanan bu çirkinlik abidesi ile bu şansını tamamen kaybedecektir. UNESCO'nun en çok önem verdiği kriterlerden biri olan 'Doğa Korumaya Hizmet Ediyor Olma' şartı da bu binayla birlikte ortadan kalkacaktır.

Bu bağlamda;

- 1) UNESCO Türkiye Milli Komitesi tarafından da Jeopark adayı olarak kabul edilen 15 aday alandan biri olan Narman Kanyonu'ndaki Göndere Vadisi'nin girişine Narman Belediyesi tarafından iki katlı bir bina yapılmasına kim izin vermiştir?
- 2) İçerdiği çok sayıdaki jeosit niteliğindeki doğal varlıkların yok edilmesinin engellenmesi amacıyla, sorumlular hakkında gerekli işlemler yapılacak mıdır?
- 3) Narman Kanyonu'nun Unesco'nun önem verdiği Kriterleri Kaybetmemesi için bu yapılaşma durdurulacak mıdır?

CEVAP

Bahse konu alan sit sınırları dışında yer almakta olup, Erzurum Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu tarafından, “Erzurum, Ardahan, Bayburt, Bingöl, Iğdır, Kars, Ağrı ve Erzincan İlleri Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi” kapsamındaki, “Erzurum ili, Narman ilçesi, Narman Peribacaları” na ilişkin ilgili uzmanlarca biyo-ekolojik (flora, fauna, habitat), jeolojik, hidrojeolojik, jeomorfolojik değerler ve peyzaj değerleri bilimsel çalışmalar ışığında değerlendirilmiştir. Hazırlanan bilimsel rapor doğrultusunda ilgili çalışmalarla ve doğal eşikler dikkate alınarak tesciline karar verilen, Erzurum ili, Narman ilçesi, “Narman Peribacaları Potansiyel Doğal Sit Alanı” olarak isimlendirilen bölge 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/2. Maddesi ve 20.11.2019 tarihli ve 273461 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile Nitelikli Doğal Koruma Alanı olarak onaylanmıştır. Onaylanan karar 03.12.2019 tarihli ve 30967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak tescil edilmiştir. Bahse konu yapı 120 ada 16 ve 17 nolu parseller üzerinde yapılmakta olup bu parseller Nitelikli Koruma Alanı sınırları dışında kalmaktadır.

Diğer taraftan, Narman Belediye Başkanlığından alınan cevabi bilgide; söz konusu taşınmazlar üzerinde imar planı yapılırken koruma kullanma dengesinin kurulduğu, bölgenin taşıma kapasitesinin dikkate alındığı, doğal ve kültürel kaynaklara olumsuz etki yapılmadan gelen ziyaretçilerin talepleri de bu doğrultuda karşılandığı, bölge halkının ekonomisine ve yaşamlarına zarar verilmeden turizm potansiyelinin maksimum şekilde kullanılmasının hedeflendiği belirtilmiştir.

